

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีความเป็นเอกราชมาช้านาน มีศิลปวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติจนเป็นที่ชื่นชอบของนานาประเทศที่ได้พบเห็นความงดงามในศิลปวัฒนธรรมไทย ถึงแม้ว่าในสังคมไทยปัจจุบันกำลังได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากต่างชาติอันหลากหลายที่กำลังหลั่งไหลเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยก็ตาม แต่สิ่งหนึ่งที่คนไทยยังสามารถอนุรักษ์ สืบทอดได้มาอยู่จนทุกวันนี้ก็คือ “นาฏศิลป์” อันเป็นศิลปะประจำชาติที่คนไทยทุกคนควรช่วยกันรักษาและสนับสนุนเพื่อให้ศิลปะนี้คงอยู่สืบไปในอนาคต (สุมิตร เทพวงษ์, 2541, หน้า 1)

นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะที่รวมเอาหลายสิ่งเข้าด้วยกัน ซึ่งได้แก่ การแสดง โขน การรำ ระบำ การแสดงละครและการละเล่นพื้นเมือง (สุมิตร เทพวงษ์, 2541, หน้า 17) สำหรับการแสดงพื้นบ้านเป็นส่วนหนึ่งของนาฏศิลป์ที่มีประวัติและเรื่องราวยาวนานตั้งแต่สมัยอยุธยา เกิดจากปัญญาชนของท้องถิ่นที่สร้างสรรค์ขึ้น โดยอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นพื้นฐาน มีความเด่นชัดในเอกลักษณ์ของตนเองตามรูปแบบลักษณะ สีสันความเคลื่อนไหว น้ำเสียงตามสำเนียงท้องถิ่น ตลอดจนกิริยามารยาทและความเชื่อถือ (เรณู โกสินานนท์, 2537, หน้า 73)

การแสดงพื้นบ้านของไทยนั้นมีเป็นจำนวนมากทั้งที่เป็นแบบของเดิมและแบบที่ประยุกต์ขึ้นใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ภาคแต่ละภาคจะมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างกันออกไป ได้แก่ ภาคเหนือ มีการแสดงพื้นบ้าน เช่น ฟ้อนสาวไหม ฟ้อนเงี้ยว ฟ้อนกิ่งกะหร่า ฟ้อนดาบ ภาคกลาง มีการแสดงพื้นบ้าน เช่น เพลงเรือ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงอีแซว รำโทน รำเถิดเทิง ภาคอีสาน มีการแสดงพื้นบ้าน เช่น หมอลำ เพลงโคราช กันตรึม เซิ้งตังหวาย และภาคใต้ มีการแสดงพื้นบ้าน เช่น เพลงบอก ลิเกฮูลู มโนห์รา เป็นต้น (สุมิตร เทพวงษ์, 2541, หน้า 121-123)

สำหรับเขตธนบุรีนั้น มีการแสดงพื้นบ้าน “กระด้วแทงเสื่อ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนาฏศิลป์ เป็นการแสดงที่เลียนแบบมาจากการละเล่นของหลวง คือ กระอ้วกแทงควาย ซึ่งเป็นการละเล่นของหลวงที่มีมาแต่กรุงศรีอยุธยาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นการละเล่นที่แสดงในพระราชพิธีต่างๆ

ซึ่งไม่ได้หมายความว่า กระจ้อว้แห่งควายจะแสดงหน้าที่นั่งในเขตพระราชฐานเท่านั้น นอกเขตพระราชฐานก็สามารถแสดงได้เช่นกัน อาจเป็นไปได้ที่ กระจ้อว้แห่งควายเป็นการละเล่นของหลวง ซึ่งเป็นของคนชั้นสูง ทำให้ชาวบ้านที่นำรูปแบบการแสดงมาเล่นต้องดัดแปลงให้มีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ชาวบ้านเรียกว่า กระจ้อว้แห่งเสื่อ และหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดภาวะคับขันและเศรษฐกิจประเทศทรุดโทรม การแสดงชนิดนี้จึงมีผู้รู้ และสืบทอดน้อยลงโดยนิยมเล่นเฉพาะงานบุญเท่านั้น และมีแสดงในภาคกลางโดยเฉพาะเขตธนบุรีเป็นส่วนใหญ่

กระจ้อว้แห่งเสื่อ จึงเป็นการแสดงพื้นบ้านของเขตธนบุรีที่มีเอกลักษณ์และเป็นแบบอย่างเฉพาะท้องถิ่นซึ่งมีมาแต่อดีตและสืบทอดมาถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงที่มีคุณค่าและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อสังคม ทั้งในด้านความบันเทิงทั้งการดู การฟังที่สนุกสนานเพลิดเพลิน ทั้งผู้เล่นและผู้ชมด้วยศิลปะการใช้ภาษา การร้องเพลง เสียงดนตรี บทละคร และกิริยาท่าทางของตัวละคร ด้านคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นความดีงามของมนุษย์ ส่งเสริมให้ผู้ดูนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมการแสดงพื้นบ้าน อันเป็นมรดกของชุมชน สังคมและประเทศชาติ ที่ต้องส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์และการเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง (แสงชัย กนิษฐสวัสดิ์, 2551, 14 ธันวาคม)

ในสภาพปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติที่หลั่งไหลเข้ามาพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์รวมทั้งการนำเอาวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตและการดำรงชีวิต โดยขาดการกั่นกรองและเลือกใช้วัฒนธรรมเหล่านี้อย่างมีเหตุผล ทำให้คนไทยส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมตกอยู่ภายใต้การครอบงำของวัฒนธรรมบริโภคนิยม ทำให้เกิดความขัดแย้งและสับสนทั้งในเรื่องความคิด ความเชื่อ ค่านิยม บทบาทหน้าที่ มีการเอาวัดเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อการเป็นผู้ชนะ จนทำให้ระเบียบวินัย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนในชาติถูกละเลย คุณค่าของภูมิปัญญาไทยและลักษณะความเป็นไทยถูกกระแสวัฒนธรรมสมัยใหม่รุกราน ครอบงำ จนวัฒนธรรมไทยถูกลดคุณค่าและอ่อนแอลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 28) ซึ่งจากงานวิจัยหลายเรื่องพบว่าศิลปะการแสดงพื้นบ้านกำลังสูญหายไป เช่น งานวิจัยของ สมบูรณ์ อุดมกาญจน์ (2550, หน้า 3) พบว่า ปัจจุบัน เพลงนาคำลังสูญหายไปกับกาลเวลาเช่นเดียวกับเพลงพื้นบ้านในภูมิภาคอื่น ๆ เนื่องจากการเก็บเกี่ยวข่าวในนาไม่มีการจ้างแรงงานจึงทำให้ไม่มีการลงแขกนักร้องเพลงนาจึงไม่มีโอกาสได้ร้องเพลงในนาเหมือนในอดีต และจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาทำให้เครื่องจักรกลเข้ามามีบทบาทแทนแรงงานมนุษย์ การรวมหมู่ทำงานจึงลดน้อยลง ดังนั้นเพลงที่เกิดจากการทำงานร่วมกันอย่างเพลงนาจึงเสื่อมลง และงานวิจัยของ จตุพร จันทร์เรือง (2549, หน้า 6) พบว่า ศิลปะการแสดงพื้นบ้านเพลงบอกแทบจะกลายเป็นอดีต

เพลงบอกค่อยๆหายไปจากวิถีชีวิตของคนพื้นบ้านเราพร้อมกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆเข้ามาแทนที่

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าศิลปะการแสดงพื้นบ้านต่าง ๆ กำลังสูญหายไปตามกาลเวลา และกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ทำให้วิถีชีวิตของคนไทย เปลี่ยนไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงส่งผลกระทบต่อให้วัฒนธรรมหลายอย่างถูกละเลย เช่นเดียวกับศิลปะการแสดงพื้นบ้านกระต๊วงเสื่อที่มีการสืบทอดและกระทำติดต่อกันมาเป็นเวลายาวนานแต่ปัจจุบันกำลังเผชิญกับสภาพปัญหาดังกล่าว ดังนั้นทุกฝ่ายควรจะต้องร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน “กระต๊วงเสื่อ” ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้อยู่คู่กับชุมชนวัดบางสะแกใน เขตธนบุรี สืบไป

วิธีการอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน “กระต๊วงเสื่อ” สามารถกระทำได้หลายแนวทาง เช่น การส่งเสริมให้มีการแข่งขัน การประกวดประจำปี การจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นบ้านประจำท้องถิ่น เป็นต้น แนวทางหนึ่งที่สามารถกระทำได้ คือ การนำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่เสริมหลักสูตรแกนกลางซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร เพื่อร่วมกันถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สถานศึกษาและผู้เรียนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้เรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ได้กำหนดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการติดตาม ประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษามีเนื้อหาสอดคล้องกับวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นของตนได้อย่างเป็นสุขดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทยและได้สนับสนุนให้ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ระบุว่าคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ในการกำหนดหลักสูตรแกนกลาง โดยให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ในการจัดทำสาระของหลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542, หน้า 15) และในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยเฉพาะข้อที่ (5) ให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3)

การนำศิลปะการแสดงพื้นบ้าน กระตั่วแทงเสือ มาพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษานั้น เป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อการอนุรักษ์ศิลปะการแสดงพื้นบ้านชนิดนี้ได้เป็นอย่างดี เพราะนอกจาก ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้าน กระตั่วแทงเสือ แล้วยังส่งผลให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้านตามหลักสูตร อันได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงพื้นบ้านในฐานะที่เป็นศิลปะการแสดงประจำท้องถิ่น ด้านทักษะพิสัย ผู้เรียนเกิดทักษะเบื้องต้นในการแสดงกระตั่วแทงเสือ และด้านจิตพิสัย ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นอันจะก่อให้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนช่วยกันสืบสาน วัฒนธรรมและภูมิปัญญา สามารถนำการแสดงกระตั่วแทงเสือมาถ่ายทอดในโอกาสต่าง ๆ และนำมา ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ศิลปะ ที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ เพื่อต้องการ ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การคิดที่เป็นเหตุเป็นผล ถึงวิธีการทางศิลปะความเป็นมา ของรูปแบบ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และรากฐานทางวัฒนธรรม และเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผู้เรียนจะมีจิตใจงดงามมีสุนทรียภาพ รักความสวยงาม ความเป็น ระเบียบ รับผิดชอบต่อหน้าที่เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมชาติสิ่งแวดลอม ตลอดจน ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกทางภูมิปัญญาของคนในชาติ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 2-3)

เนื่องจากการแสดง กระตั่วแทงเสือ มีรูปแบบการแสดงที่โลดโผน อันตราย แต่แฝงไว้ซึ่ง ความสนุกสนาน ผู้แสดงเป็นสื่อต้องตีลังกา เลียนแบบท่าทางของเสือ นอกจากนี้ตัวละครอื่น ๆ ยังมีการใช้อาวุธ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงท่าทางที่อันตราย ผู้แสดงต้องมีทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายและได้รับการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กอายุ 11-12ปี จะมี พัฒนาการของกล้ามเนื้อกระดูก และประสาทเพิ่มขึ้น เด็กชายมีพัฒนาการของกล้ามเนื้อเร็วกว่า เด็กหญิง การใช้ทักษะของการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกล้ามเนื้อใหญ่ ๆ ใช้การได้ดี เด็กวัยนี้จึงสนุก ในการลองความสามารถในการกระโดดสูง กระโดดระยะทางไกล ๆ มีความพยายามที่จะฝึกทักษะ ทางการเคลื่อนไหวเพื่อไม่ให้เหนื่อยหน้าเพื่อนโดยลืมนึกถึงอันตราย (สุรางค์ ใ้วตระกูล, 2548, หน้า 124) ดังนั้นการนำศิลปะการแสดง กระตั่วแทงเสือ มาถ่ายทอดให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความเหมาะสมมากที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัย จึงเห็นควรนำการแสดง กระจตัวแทงเสื่อ มาพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น อันจะเป็นผลทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องราวต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตน ซึ่งจะนำไปสู่ความรักและความภาคภูมิใจตลอดจนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นให้ดำรงอยู่สืบไป

คำถามวิจัย

1. นักเรียนมีความต้องการในการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ และผู้ปกครองของนักเรียนเห็นด้วยกับการนำการแสดงกระจตัวแทงเสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับมากน้อยเพียงใด
2. เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการแสดงกระจตัวแทงเสื่อที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรมีอะไรบ้าง
3. องค์ประกอบหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นก่อนนำหลักสูตรไปใช้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใดในประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 ความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร ด้านหลักการ จุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล
 - 3.2 ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 2 3 4 5 6 และ 7
 - 3.3 ข้อปรับปรุงก่อนนำหลักสูตรกระจตัวแทงเสื่อไปใช้มีอะไรบ้าง
4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ มีปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องใดบ้าง
5. ผลจากการใช้หลักสูตรนักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ มากน้อยเพียงใดในประเด็นต่อไปนี้
 - 5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 หรือไม่
 - 5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ ของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 หรือไม่
6. หลังจากนำหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อไปทดลองใช้ควรมีการปรับปรุงอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการเรียนรู้เรื่อง กระด้วแทงเสื่อ ของนักเรียนและศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนในการนำการแสดงกระด้วแทงเสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการแสดงกระด้วแทงเสื่อที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร
3. เพื่อประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ในประเด็นต่อไปนี้
 - 3.1 ความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร ด้านหลักการ จุดหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล
 - 3.2 ความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 2 3 4 5 6 และ 7
4. เพื่อประเมินหลักสูตรระหว่างการทดลองใช้ ในประเด็นต่อไปนี้
 - 4.1 พฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียน
 - 4.2 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร
5. เพื่อประเมินหลักสูตรหลังการทดลองใช้ ในประเด็นต่อไปนี้
 - 5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่องกระด้วแทงเสื่อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80
 - 5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ ของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่องกระด้วแทงเสื่อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80
6. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระด้วแทงเสื่อ มาปรับปรุงให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา ฉบับสมบูรณ์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัว
แทงเสื้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยกำหนด
ขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. **ด้านเนื้อหา** การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง
กระจตัวแทงเสื้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเนื้อหาที่ได้มาจากการสอบถามนักเรียน
และผู้ปกครอง การสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน และศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแสดงกระจตัว
แทงเสื้อ

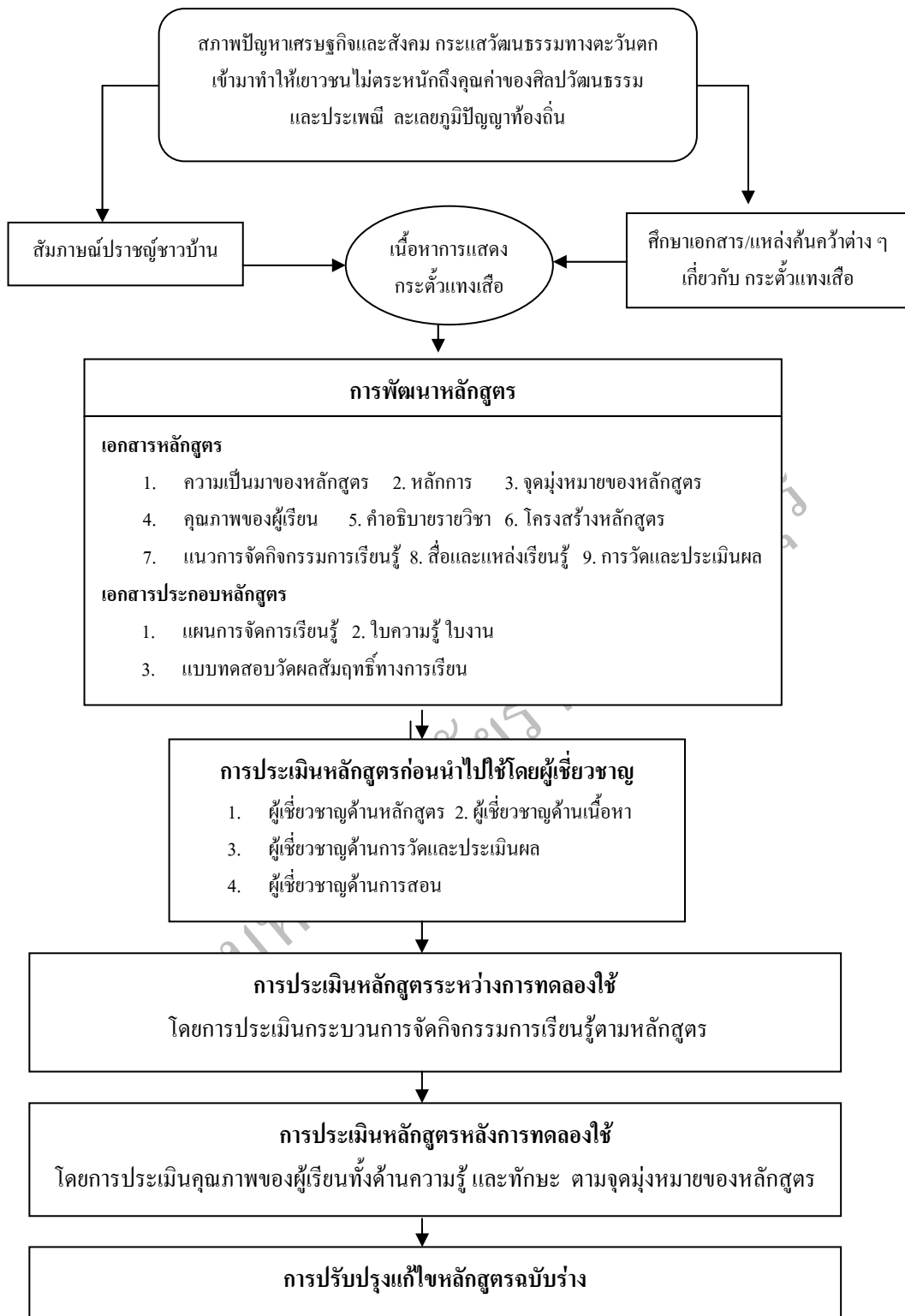
2. **ประชากรที่ใช้ในการวิจัย** ประกอบด้วย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน
ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 26 คน และปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 55 คน

3. **ระยะเวลาในการวิจัย** คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้เวลาในการสร้าง
และทดลองหลักสูตร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัว
แทงเสื้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร กำหนด
เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านและศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวกับการแสดง กระจตัวแทงเสื้อ
เพื่อนำมาสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแล้วนำมาประเมินหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ
ด้านนาฏศิลป์ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านวัดผลประเมินผล โดยกำหนดเป็นกรอบของการวิจัย
ดังนี้



ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแทงเลื้อ หมายถึง หลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อใช้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยเอกสาร 2 ส่วน คือ เอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร

เอกสารหลักสูตร หมายถึง คู่มือสำหรับครูใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเลื้อ ประกอบด้วย ความเป็นมาของหลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คุณภาพของผู้เรียน คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

เอกสารประกอบหลักสูตร หมายถึง คู่มือสำหรับนักเรียนใช้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ สาระ นาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเลื้อ ประกอบด้วย ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กระจั้วแทงเลื้อ หมายถึง การแสดงพื้นบ้านที่เป็นวัฒนธรรมการแห่ชนิดหนึ่งในเขต นครบุรี ตัวละครประกอบด้วย บ้อตัน นางเมียร เจ้าจุก เจ้าแกละ และเลื้อ และใช้จังหวะตะลุงเป็น จังหวะในการแสดง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแทงเลื้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตนครบุรี กรุงเทพมหานคร ที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนและชุมชนซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และตามหลักการของหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ครูวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาได้นำไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

3. นักเรียนมีความรู้และเห็นคุณค่าของการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ไทย ภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี